



Nro. 2.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELEMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Jauuárius 7-ik napján 1812-ik
esztendőben.

B é t s.

E' bé állott 1812-ik új esztendőnek első napján, a' Csász. Kir. Udvarnál, a' régi bé vett szokás szerént nagy gála volt. Kilentz óra után dél előtt mind azok, a' kik az illy alkalmatosságokban szolgálni szoktak, a' Császári vár piatzára öszve gyűltek az Udvari Fő Marsal vezérlése alatt, ő utánna következtek a' Magyar és Német testőrző nemes seregek, a' Cs. K. trabantok, és a' várbeli őrző katonaság, mind ezeket a' Császári leg főbb lovász mester követte. Tíz óra után az itt lévő Frantzia Császári követ Gróf *Otto*, és más külföldi Követ ministerek, és az itt lakó fő Nemesség is gála hintaikkban az ud-

varba mentenek Eő Csász. Kir. Felségeknek udvarlásokra, és boldog uj esztendő kívánására. Ezen kötelességeket a' Csász. Kir. Fő Hertzegek-nél is tették. Tizenegy órakor Eő Csász. Kir. Felségek, a' Fels. Csász. Kir. Fő Hertzegekkel és a' fel gyűlt urasággal egyetemben, a' testőrző seregektől kísértetvén, az udvari fő templom oratoriumába mentek nagy mise halgatására. Az isteni tisztelet végződése után a' Csász. várba fel gyűlt dámák mentek Eő Cs. K. Felségeknek udvarlásokra, melly után gyönyörűséges éneklések és muzsika szerszámoknak zengések alatt közönséges ebéd adatott.

Nagy méltóságú Sárvári és Felső-Vidéki Gróf *Szécsényi Ferenz* arany gyapjas vitéz, Cs. Kir. valóságos Kamarás Úr, Eő Csász. Kir. Felségének belső titkos Tanácsosa, Tek. Somogy Vármegyének fő Ispánnya Eő Excellenciája, azon Tek. Vármegyének számos esztendőig folytatott bölts kormányozásától bútsút vévén, helyette a' Fels. Kir. Törvényes Táblának egyik tudós Báráját, Mélt. *Széki Teleky László* Úr Eő Nagyságát azon Tek. Somogy Vármegyének Fő Ispánjává méltóztatott Fels. Urunk tenni.

A' Bécsi Cs. Kir. tsillagvizsgáló toronynak igazgatója, a' közelebb múlt 1811-ik esztendőbeli idő változásairól a' többi közt azt jegyzette meg, hogy 70 napokon eső esett, 38 napon sűrű köd volt, 20 napon, rész szerént itten, rész szerént távolabb menydörgések hallattak. A' Reumur thermomotruma szerént az el múlt 1811-ik esztendőben leg nagyobb hideg volt Januárus 27 ik napján, leg nagyobb meleg Junius 17-ikén, s. a. t.

Ezen népes Csász. Rezidentiának belső 's külső városiban, minden beteg házakat és ispotályokat ide értvén, 15359 ember holt meg, a' kik közt 3919 férfiak, 3255 asszonyi nemből valók, 4232 férfi, és 3953 leánygyermekek voltak. — *Januarius* hólnapban 1225; *Februariusban* 1168; *Martziusban* 1316; *Aprilisben* 1291; *Majusban* 1379; *Juniusban* 1139; *Juliusban* 1367; *Augustusban* 1467; *Septemberben* 1240; *Octoberben* 1216; *Novemberben* 1249; *Decemberben* 1248 emberek múltak ki e' világból. Megtartásra méltó de log, hogy a' múlt 1811-ik esztendőben leg több ember holt meg Augustus hólnapban, holott az orvosi tapasztalások szerint más esztendőkben, kivévén azokat az esztendőket, mellyekben ragadó és mételyes nyavalyák uralkodnak, leg többen meg halnak Mártzius és Aprilis hólnapokban. — Tüdő rothadásban 1555, száraztó nyavalyában 1391; rothasztó hideglelésben (in febre nervosa) 733; gutaütésben 505; tüdőgyulladásban 396; belek gyulladásában 142; torok gyékban 71; himlőben 589; történetből való szerentsétlen halállal 110 ember holt meg. Ezek közzül a' meg holt emberek közzül 57-en 90 — 100 esztendőt értek, négyen 101; egy 102, egy 103, egy pedig 105 esztendeig éltek. —

Az egész esztendőben 12630 gyermekek születettek e' világra, és kereszteltettek meg, kik közzül 6352 férfi, 6278 leánygyermekek voltak, halva 634 született. — A' belső és külső városokban 3274 pár lépett házassági életre. — Hogy ha ezek a' summák az 1810-ik esztendőbéli summákkal egybe vettetnek, úgy találtatik,

hogy a' múlt 1811-ik esztendőben 2086 emberre kevesebb holt meg, 2617-el több gyermek született, és 258 párral több lépett a' házassági életre, mint 1810-ikben.

E' folyó Januárus 2-ik napján következő circularis patenst tétetett közönségessé' az Alsó Austriai Kormányshék:

Hogy a' múlt 1811-ik esztendőben Martzius 18-ik napján költ Fels. Pátens által a' folyásból ki rekesztett hat, fél, és negyedrészt krajtzárok-nak birtokosi a' folyásból kirekesztésnek első idejében is semmi kárt ne szenvedjenek, a' múlt 1811 ik esztendőnek Februarius 20-ik napján kiadott Felséges Pátensnek 23-ik tikkelye szerint méltóztatott. Eő Cs. Kir. Felsége meg engedni, hogy azon folyamathól kirekesztett pénznek ne- meit a' Kormányshéktől váltott passzus levél mellett külföldre is ki lehessen vinni.

De mivel ennek az ideig tartó kedvezésnek indító okai már meg szűntek, és most semmi ok nintsen, a' mellyre nézve az ezen folyamathól kirekesztett réz pénzek, és darabos vagy veretlen réz közt valamelly különbség tétetődjön, azért a' múlt Dec. 30 ik napján költ Fels. parantsolat, közönségesen a' megtartásra nézve mindennek tudtára adatik:

1.) hogy a' múlt 1811-ik esztendőben, Februarius 20 ik napján költ Pátensnek 13-ik tikkelye által folyamathól kirekesztett hat, fél, és egy negyedrészt krajtzáros rézpénz egyátallyában egyenlőnek tartassék a' veretlen rézzel, és mivel ennek külföldre való kivitetése most már megtilalmaztatott, az említett folyamathól ki rekesztett rézt pénzt sem leszen szabad kivinni en-utánna. —

2.) Arra való nézve semmi passzus levelet nem szabad annak kivitelére adni. —

3.) A' már adódott engedelem leveleknek hitelező erejek a' jövő Februárius 15-ik napjánál tovább nem terjed, ámbár azok idejében ki adtak, és az idejek még el nem múlt legyen is; következésképen azokat a' folyamatból ki rekesztetett réz pénzeket az ország határain le kell tartóztatni, 's azokkal a' vám eránt hozatott törvényékkal bánni.

Költ Bétsben, Januárius 2-ik napján 1812-ik esztendőben.

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia Monitórben egy olly Csász. K. Dec. 20-ik napján hozott decretum olvastatik, melly szerént az 1812-ik esztendőbéli conscriptióból 120 ezer ember szedettetik ki, és engedtetik a' hadi dolgokra ügyelő ministernek szabad rendelkezésére. Ezen conscriptióhoz vagy fel számláláshoz tartoznak azok a' Frantziák, a' kik 1792-ik esztendőnek Januárius első napjától azon esztendőben December utolsó napjáig születtek. —

A' *Journal de l' Empire* tzímű Párisi újság levelek azt tartják, hogy azok az Egyiptomi Beyok, a' kik a' múlt 1811-ik esztendő Mártzius holdnapjában Kajróba történt vérengező vendégségben életben és épségben megmaradtak vala, felső Egyiptomban sok népet gyűjtenek öszve, és hogy a' Wechabitákkal magokat öszve kaptsolván a' a' N. Kajrói helytarió Basán *Mehemed Alyn*, megöletett attyokfiainak vérekért bosszút állani igyekeznek.

A' *Statesmann* tzímű Londoni Zsurnal azt

hirdeti, hogy *Napoleon* Frantzia Császár abban foglalatoskodik mostanában, hogy egy kis hajó sereget (eskadert) küldhessen északi Amérikána valamelyik kikötőhelyébe, a' melly által tudniillik azon szabad Respublikát az Anglia ellen való had indításra bírassa. Közönségesen azt hiszik, hogy azen igen fontos tárgy eszközésére a' Lorienti kikötőhelyben egészen kikészült öt línea hajók legyenek kirendeltetve.

A' Frantzia Monitörnek 19-ik Decemberi darabjában egy Bayonnei tudósítás olvastatik, mellynek rövid foglalata abból áll, hogy az Angliai expedízió, melly a' múlt Aprilis 30-ik napján a' Madrasi kikötőhelyből a' Javai sziget felé kivezett, Május 2-ik napján a' tengeri szélveszektől megtámadtatván, 29 kiszálló hadi néppel meg rakott hajókat, mellyek közt két línea hajók és egy fregát vóltanak, süllyesztett vólna a' tengerbe, és hogy az azokon vólt emberek között egyetlen egy sem szabadúlhatott ki azon veszedelemből. — Ellenkezőképen beszélnek a' Londoni Zsurnálok, 's azt hirdetik, hogy az ennekelőtte Hollandiához, most pedig Frantzia Országhoz tartozó napkeleti Indiai szigetnek fő és nevezetes városa Batávia azon egész szigettel együtt a' múlt Augustus hólnapnak 8-ik napján az oda kiszállott Anglus hadi népnek meghódolt, minekutánna azon hólnapban esett verekedésben a' Frantzia Generál *Jansen* kórmánya alatt vólt hadi nép meg verettetett vólna, a' midőn az ő corpusából 1500 ember hólt meg, esett sebbe, és rabságba. A' győzedelmesek között 200 ember hólt meg, és 900 esett sebbe, a' kik közt sok hadi tiszték is vóltak, —

Az a' kereskedést fundamentomosan tanító iskola, mellyet Napoleon Császár *Bordeauxban* (olv. Burdóban) nem régiben fel állított, szép előmenetelt teszen, és az abban tanuló ifjúság száma naponként mind jobban jobban nevedik. A' múlt November kezdetében kezdődtek el az abban való újabbi tanítások, mellyek a' kereskedésnek minden ágazatira kiterjednek. — A' tanítókat a' kereskedő társaságok fizetik, következőképen ingyen taníttatnak a' tanulók.

Midőn Napoleon Császár a' múlt Novemberben Hollandiai útazásából Párisba vissza utazott, és *Givetbe* a' Maas (deákúl Mosa) folyóvíz mellett fekvő kis erősségbe kellett volna nékie menni, az oda való híd öszve omlott. A' Giveti polgármester tartván attól, hogy a' Császár ott hátráltatást fogna útjában szenvedni, az ott fogságban lévő Anglus matrozok vagy hajós legények között 50 embert kiválasztott, a' kik olly hamar és olly nagy sietséggel elkészítették az új hidat, hogy Napoleon Császár oda érkeztén bátorságosan által mehetett azon. Meg értvén a' Császár a' polgármestertől, hogy azon hidat az ott fogságban lévő Anglus matrozok készítették volna el, őket maga eleibe hívatta, a' fogságból kibotsátatta, és hazájokba való visszamenetelekre 20000 frankot ajándékozott nékiek. — Ugyan azon Giveti várban lévén egy Anglus pap fogságban, Napoleon Császár eleibe ment, 's ekként szóllott Eő Felségéhez: Felséges Császár! Épen most vettem a' hazámból egy levelet, mellyben arról vagyok tudósítatva, hogy én Püspökségre emeltettem, engedje meg Felséged kegyelmesen, hogy igen rövid időre haza

mehessek, püspöki hivatalomba bé iktatódhassak, és kedves feleségemet 's gyermekeimet meg ölelhessem, betsületemre fogadom, hogy mingyárt vissza jövök ide való fogságomba. Kinek Napoleon Császár ekképen felelt: Bízvást el mehet Kigyelmed, áljon bé új hivataljába, tsókolgassa meg kedves feleségét és gyermekeit, és életének minden napjaiban gyakorta művelje ezt, tellyes szabadságot engedek Kigyelmednek.

Nagy Britannia.

A' Windsori bulletinok még most is mind egy forma hangon szóllanak az Angliai Király' betegségéről, és ha szinte éjjel nappal abba fárasztja is Angliának mostani Hypocratesse Doktor *Willis* az elméjét, hogy a' Királyi Ház és Publicum kívánságát tellyesíthesse, a' Fejedelem elmebéli betegségét megorvosolhassa, de a' mint már világosan kimondotta, sem Európában, sem e' világnak egyéb részeiben nem találtatik olly szer, a' mellyel rajta segíthessen. Néhány hetek alatt jó ízzel ehetett, ihatott, és mások segedelmével beteg szobájában is fel 's alá sétálhatott a' beteg Király, de most már ismét ágya fenekére szögeztetett, minden nyugodalmától 's teste erejétől meg fosztatott, és minden szempillantásban közelébb van élete végéhez.

Nem tsak a' Regens Hertzeg, hanem a' több Királyi Herczegek is abban munkálódnak, hogy az Irlandiai Katolikusok a' természettől vett jussaikba vissza tétessenek. Ezen igen fontos tárgyon kívül, más fontos dolgok is elővétetődnek az ezen hólnap 21-dik napján kezdődő parlamentomi gyűllésekben. Ilyenek a' szükségtelen Statusbeli hivataloknak megkevesítése, az Aoglia

Országi Érsekek és Püspökök felette való jövedelmeiknek megkissebbítések, azoknak a' sok visszaéléseknek és tsalásoknak eltörlések, melyek az Angliai hadi és hajóseregek számokra vásárlott eleségeknek, ruházatoknak, és minden hadakozásra szükséges dolgoknak vételekben ekorig uralkodtak, 's végre a' Királyi udvari tiszteteknek, 's tselédeknek jobb rendbe való vételek. — A' nemzeti adósságnak terhes vólta, az Angliai fábrikáknak, hajókázásnak, 's kereskedésnek romlása, azok a' sok bankrotirozások, melyek egy esztendő alatt történtek, a' pengő pénznek felette való szüksége, a' Portugallia és Spanyol országokbéli igen költséges háború, és N. Britannianak jelenvaló kétséges kimenetelű állapattja szükségesképpen azt kívánják, hogy abban megújítás tétetődjék, 's a' ministereknek kezeik öszveköttetessenek. — Hogy ha a' majdan következő ministériumi változtatásokban olly férjfiak fognak a' kórmányra újni, a' kik hazájoknak boldogságát kívánnyák, 's fogják munkálódni, igen sok jót eszközölhetnek.

1.) Az Angliai antiministeriális újság leveleknek egyik szerzője illyenképpen adja elő az 1793-ik esztendőől 1809 ik esztendeig a' száraz Európa ellen tett Angliai expedíciókat: —

A' Jorki Hertzeg 1793 ik esztendőben, 35000 emberrel küldetett a' Frantzia tengeri partokhoz, azon Országok elfoglalására, melly expedíciójában (hadi próbatételében) 28000 embert, minden artilleriáját, tábori eszközeit, és felette sok magazinumot vesztett. — 2.) Gróf *Moir* 1794-ik esztendőnek Mártzius hólnapjában 10000 emberrel a' Bretagniai partokhoz ment, hogy a' Ki-

rályt kívánó Frantziáknak segítségekre lehessen, de sohol ki nem szólhatott. — 3.) Frantzia emigrans *Puiffaye* 1795-ik esztendőben 12000 Fr. emigransokkal hajókra ülven Quiberonba kiszállott, olly feltétellel, hogy onnan Páris városa ellen mehessen, de ezeknek az emigransoknak három negyed részét, 70000 flintát, 40000 monturt, nagy summa pénzt, hat gazdag terhelt hajóját a' Frantziák elfogták. 4.) Anglus Generál *Cooté* 1798-ik esztendőben, 12000 főből álló Anglus sereggel, Brugge városa mellett Flandriába kiszállott, az odavaló vízrekesztőket öszve rontotta, de minden vele volt embereivel fogságra esett. — 5.) A' Jorki Hertzeg, és Orosz Generál *Essen* 27000 Anglus, és 20000 Orosz fegyveres emberrel 1799-ik esztendőben, Hollandia ellen mentek, hogy Európát az ellenség hatalma alól felszabadíthassák; de ennek az egyesült ármádiának fele a' Hollandiai mótárokból elveszett, 's kénytelen volt a' nevezett Kir. Hertzeg azon esztendőnek October 13-ik napján gyalázatos capitulatióra lépni, mellyben arra kötelezte magát, hogy az Anglus fogságban lévő Frantziák és Hollandusok között 8000 embert elbocsát. — 6.) Generál *Stuart* 1806-ik esztendőnek Julius hónapjában 6000 emberrel Olasz Ország megszabadítására küldetett, de ő sem boldogúlhatott, 's nem eszközölkötte azt ki, a' mi végre oda ment. — 7.) Lord *Catheart* 1807-ik esztendőnek Augustus hóhónapjában, 20000 emberrel Dánia Ország fő városa Koppenhága ellen ment, hogy az ott volt hajósereget elfoglalhassa, 's elisrablotta. Az Angliai Kormányzék Dánia Országgal hosszas békességben élven, annak fő vá-

rosát meg ágyúztatta, meg gyújtatta, a' midőn számos lakosok fosztattak meg életektől, 400 házak égtek porrá, 15 línea hajók, 15 fregatok, 6 briggsek, 25 ágyúzó salupok, és sok hajó építéshez való matériálék vitettek el Angliába. —

8.) Svéczia Országának az Oroszok ellen való védelmezésére nézve, 1808-ik esztendőben, Május hólnapban 14000 főből álló Anglus sereggel Generál *Moore* a' Svécziai tengeri partokhoz ment, de *Gustav Adolf* volt Svécziai Király *Moore* Generált megfogatta, árestomba tétette, mellyből nehezen szabadúlhatott ki, és az ő kormánya alatt volt Anglus hajósereg, több hólnapokig tartott távol létele után Angliába vissza tért. —

9.) *Sir Arthur Wellesley* kormánya alatt, 1808-ik esztendőnek Julius hólnapjában 10000 ember küldetett Spanyol Országba az oda való insurgenseknek segítségekre. De a' Gallitziai tartománybéli Junta az Angliai segítő seregeket el nem fogadta, olly maga kinyilatkoztatása mellett, hogy nekik nem emberre, hanem fegyverre, ágyúkra, hadi eszközökre, és pánzre van szükségek. —

10.) 1806-ik esztendőnek Augustus hólnapjában 10000 Anglus fegyveresek küldettettek Portugaliába, hogy az insurgenseknek segítségekkel a' Frantziákat mind onnan, mind Spanyol Országból kiverhessék. Szolgáit is nékik a' hadi szerentse annyiban, hogy *Wimiera* mellett győzedelmeskedvén az ellenség ellen, a' Cintrai nevezetes egyezés szerént, a' Frantzia ármádia hajókra szállítatván, hazájába épségben vissza ment fő vezérével az *Abrantesi Hertzeggel* (*Junot Marsallal*) együtt. —

11.) Egy más 28000 emberből álló Anglus hadi sereg *Mora* Generális

vezérlése alatt Spanyol Országba ment, 'de az insurgensektől illendőképén nem segítettvén, annak egy harmad része el veszett, a' meg maradt része pedig kénytelen volt Corunnánál ismét hajókra szállani, minekutánna az ott történt verekezésben fő vezérjek is el veszett volna. —

12.) Aprilis hólnapban 1809-ik esztendőben, Lord *Wellington* 30000 emberrel az Angliai kikötőhelyekből kivezvéen Spanyol Országba ment, és Talamera mellett a' Frantziákkal meg is ütközött, de azon verekezésnek kimenetele kétséges lévén, 12000 ember veszteséggel, sem a' Spanyol insurgensektől nem segítettvén, sem tábori elesége nem lévén elegendő, kénytelen volt magát Portugalliába vissza vonni. —

13) 1809-ik esztendőben, Gen. *Stuart* 18000 emberrel Olasz Országba küldetett, hogy a' Fels. Austriai Ház javára a' Frantziáknak hadi erejeket feloszlassa, 's meg erőtlennítse; de semmit sem vihetett egyebet végbe, hanem hogy Nápoly Országban az Ischia és Procida kis szigeteket, mellyeket különben is védelmezni nem lehetett, el foglalta. —

14) 1809-ik esztendő Augustus hólnapjában Gr. *Chatam* kormányozása alatt, 30000 fegyveres ember, 42 línea hajó, és 156 fegyveres hajók mentek Hollandiába, hogy ottan a' Frantziák ellen egy diversiót tegyenek, és az Antverpiai kikötőhelyben volt ellenséges hajósereget öszve rontsák. Ez az expedíció azon idő pontban evezett ki, midőn a' Fels. Austriai és Frantzia Csaszárok közt békeség szerzettetett. De az Anglus hadi és hajóseregek arra semmit nem ügyelvén, a' Walchereni és Bevelandi szigeteket elfoglalták, mindazáltal az Antverpiai kikötőhelyben volt Hollandiai hajó.

sereghez nem férhettek, egynéhány ezer embert közülök a' sokféle nyavalya meg őlt, következésképen az életben addig meg maradt, de betegséggel küszködő 10000 Anglus katonák hazájokba vissza tértek, és ott is egynéhány ezer ember meg holt közülök. Ílly szomorú vége lön azon eleinte fényes, de azután gyászos expeditionának. Az illy minden vég és haszon nélkül való hadi próbatételekben sok ezer embert fel áldozott, és irtództató nagy summa pénzt elfetsérlett az Anglia Országai Kormányzók.

Spanyol Ország.

A' Londoni Statesman tizimű ministeriális újság leveleknek szerzője néhány fontos tudósítást adott ki a' *Blake* és *Baleisteros* insurgens Generálisoknak vitéz tetteikről. A' Spanyol Országai hadakozásról következőképen szól a' Londoni Kurir: —

E' világ históriájában egy példa sem talál-tatik, melly szerént olly móddal folytatódott volna valamelly háború, mint a' millyennel Anglia azt Spanyol és Portugallia Országokban most folytattya. Felette nagy költséggel, egész armadiájának fel áldozásával, és önnön védelmezésének el múlatásával folytattya azt, sőt a' mi leg rosszabb, leg kevesebb reménysége sem lehet ahoz, hogy azt szerentsésen el végezhesse.

Elsőben sok nagy miveletlen földjei vannak Spanyol Orzágnak, mellyek ugyan az apró háborúokban a' védelmezőknek hasznosak, de mivel azoknak kevés lakói vannak, azoknak is pedig sem pénzek, sem fegyverek, sem más tábori eszközeik nintsenek, nem védelmezhetik magokat illendőképen. — *Másodszor* semmi egyet-

értés nincs a' Spanyolok között, meg hasonlítottak egymás közt, és a' nemességnek 's nagyoknak nagy része Frantzia Országgal tart. — *Harmadszor* A' Cortesek, az az, a' Kormányzóknek tagjai tulajdon bátorságokra nézve egy szigetben szoktak öszve gyűlni, a' száraz Spanyol Országnak egy részében sem parantsolnak, nem bírnak azoknak jövedelmeikkel, az Amériikai kolóniákból pedig most semmi kintset nem vehetnek, egymással sem egyesek. — *Negyedszer.* Az ország jövedelmének leg nagyobb részével a' Frantziák bírnak, 's minden segedelem kútfejei az ő kezek között vannak. — *Ötödször.* Spanyol Országának mind azokat az erősségeit ők bírják, a' mellyekre az insurgensek ellen való hadakozásban nékiek szükségek van. Nem régiben a' leg jobb hadi seregeik Saguntum előtt öszve törtettek, tsak nem egészlen széllyel szórattak, maga azon város is, melly a' közép tenger mellett lévő lakosoknak engedelmességben való tartásoknak igen szükséges volt, az ellenség birtokába esett, annak környékével együtt, melly természeti gazdagságára 's termékenységére nézve minden más Spanyol tartományokat felül halad. — *Hatodszor* A' Spanyolok természetesen gyűlölik az Anglusokat, eretnekeknek tartják őket, irigylik plánumaikat és tzeljokat, és az ő segítségeket nem nemes lelkiességnek, hanem önnön haszon keresésnek tartják. Illy formán lehetetlen, hogy a' Spanyolok és Anglusok közt igaz szívűség és jó hajlandóság, és a' hadakozásnak folytatásában költsönös egyesség legyen. — *Hetedszer.* A' Frantzia hadi seregek jó fenytékben tartatván, mind a' tűzhöz, mind minden' hadi

nyomorúsághoz hozzá szoktak; ellenben a' Spanyol katonák a' fegyverben nem gyakoroltattak, köntösök és fegyverek rossz, és mind olly emberektől vezéreltetnek, a' kik a' hadi mesterséget nem értik. — *Végtére.* Spanyol és Portugalliai Országoknak öszve kaptasolt hadi erejek sem elegendő arra, hogy a' Frantzia hadi erőnek, az Anglusok segítséggel is ellent álhasson. Még eddig minden hadi erejét öszve gyűjtötte Auglia, egész N. Britanniából és Irlandiából kihúzta hadi népét, még is semmit sem vihetett végbe. — Ezen itt előhordott okokból, így szól végtére a' Londoni Kurir, minden értelmes ember által láthattya, hogy lehetetlen leszen az egyesült Spanyol, Portugallus, és Anglus hadi seregeknek a' jelenvaló háborúban jó és kívánatos végét érni.

Török Birodalom.

A' Fényes Porta, és a' Pétersburgi Csász. Udvar közt való békességés alkudozásokról közzetkezendő jegyzést adott ki a' *Journal de Paris* című újság leveleknek szerzője:

A' Fényes Porta, úgy mond, azt kívánta, hogy a' szerzendő békességnek első fundamentomává a' *Status ante bellum* tétetődjön, avagy hogy a' Török Birodalomhoz az előtt tartozott tartományok azon állapotba tétetődjenek vissza, mellyben a' háború előtt vóltanak, és hogy a' kívánt fegyverszűnés az egész télen tartson. De sem az Orosz fő hadi vezérnek Gróf Kutusownak, sem a' meg hatalmazott Orosz Követeknek nem tetszván ezek a' feltételek, tsak azt várják, hogy Pétersburgból újabb parantsolat küldődjön nékiük, és ha a' Fényes Porta valamiképen az eleibe

tett békességes feltételeket el nem fogadja, a' Rutsukba bézárt Nagy Vezért 25000 főből álló armadiájával együtt, melly már is nagy inséget szenved az eleségnek szűk vólta miatt, hadi fog-ságba küldjék.

Ugyan azon Párisi Zsurnal azt jegyzi meg, hogy mihelyt a' Török armadián esett szeren-
tsétlenségnek nem várt híre Konstantzinápolyba
meg ment, mingyárt öszve gyűlt a' Divan, az
az, a' politica és hadi dolgokra egyaránt ügyelő
Török Fő Tanáts is egynéhányszor, 's mind an-
uyiszor hosszasan tanátskozott, és egyedül a'
Nagy Vezér vígyázatlanságának, 's hadi dolgok-
ban való tudatlanságának tulajdonította azon sze-
rentsétlenséget, és mind a' Diván, mind az ural-
kodó Zultán felette nagyon idegenkedik az oly
békességtől, mellyet tartományainak elvesztésé-
vel kellene meg vásárolni. Maga a' Török Csá-
szár világosan kimondotta, hogy ő egy talpal-
latni földet sem fog az Oroszoknak engedni,
és készebb életét fel áldozni, mint a' fél hóld
ditsósságát meghomályosíttatni engedni. (A' Tö-
rök Birodalomnak tzimere a' fél hóld.) Ahoz
képest mindjárt akkor parantsolatot adott ki,
hogy minden Romaniában és Konstantzinápoly-
ban lévő hadi nép Bulgáriába marsírozzon, azok
az Asiai fegyveres emberek pedig, a' kik hazá-
jokba menni igyekeztek, térjenek vissza útjokból,
és a' Seresi Basa *Ismail* vezérlésére bízattassék
az Oroszok ellen hadakozó Török armadia.
Nem sokára meg fogja az idő mutatni, mit vé-
geznek a' most Bukarestbe gyűlt békességet mun-
kálódó meghatalmazott Orosz és Török Császári
követek.